

भारत का राजपत्र

The Gazette of India

डालड सा लॉक्स्ट

असाधारण
EXTRAORDINARY

असाधारण

भाग XIV-अनुभाग-1
PART-XIV-SECTION-1

डाग-XIV-अनुडाग-1

प्राधिकार से प्रकाशित

PUBLISHED BY AUTHORITY

ਸੱਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ

सं. 1]	नई दिल्ली	रविवार 11 जुलाई,	1993	/ 20 आषाढ़	1915	(श)	(खण्ड-VII)
No. 1]	NEW DELHI,	SUNDAY, JULY 11	1993	/ ASADHA 20	1915	(SAKA)	(Vol.-VII)
नं. 1]	ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ	ਐਤਵਾਰ, 11 ਜੁਲਾਈ,	1993	/ 20 ਹਾੜ,	1915	(ਸ਼)	(ਜਿਲਦ-VII)

ਵਿਧਿ ਅਤੇ ਨਾਨਾ ਮਨਜ਼ਾਲਾਵ

(ਵਿਵਾਹੀ ਵਿਮਾਗ)

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਰਵਿਵਾਰ, 11 ਜੁਲਾਈ, 1993/20 ਆ਷ਾਢ਼, 1915 (ਸ਼)

ਇਨਡੀਸੈਟ ਰੀਪ੍ਰਿਜ਼ੈਨਟੇਸ਼ਨ ਆਫ ਵਿਮੈਨ (ਪ੍ਰੋਹਿਬਿਸ਼ਨ) ਏਕਟ, 1986, (2) ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਏਕਟ, 1893, (3) ਮੈਡਿਸਿਨਲ ਏਣਡ ਟਾਥਲਟ ਪ੍ਰੈਪਰੇਸ਼ਨਜ਼ (ਏਕਸਾਈਜ਼ ਡਾਯੂਟੀਜ਼) ਏਕਟ, 1955, (4) ਲੀਗਲ ਰੀਪ੍ਰਿਜ਼ੈਨਟੇਟਿਵਜ਼ ਸੂਟਸ ਏਕਟ, 1855, (5) ਯੂਜੂਰਿਯਸ ਲੋਨਜ਼ ਏਕਟ, 1918, (6) ਲੋਕਲ ਆਧਾਰਿਟੀਜ਼ ਪੈਨਨਜ਼ ਏਣਡ ਗ੍ਰੈਚੂਈਟੀ ਏਕਟ, 1919 ਅਤੇ (7) ਪੁਲਿਸ ਏਕਟ, 1888 ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਰਾਫ਼ਟਰਪਤਿ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਿਥੇ ਜਾਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਧਿਕੁਤ ਪਾਠ (ਕੇਨਦ੍ਰੀਯ ਵਿਧਿ) ਅਧਿਨਿਯਮ 1973 (1973 ਦਾ 50) ਦੀ ਬਾਰਾ 2 ਦੇ ਖਣਡ (ਕ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਯੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੌਜੂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਸਮਝੇ ਜਾਣੇਗੇ।

MINISTRY OF LAW AND JUSTICE
(LEGISLATIVE DEPARTMENT)

NEW DELHI, SUNDAY, JULY 11, 1993/ASADHA 20, 1915 (SAKA)

The translation in Punjabi of (1) The Indecent Representation of Women (Prohibition) Act, 1986 (2) The Partition Act, 1893, (3) The Medicinal and Toilet Preparations (Excise Duties) Act, 1955, (4) The Legal Representatives Suits Act, 1855, (5) The Usurious Loans Act, 1918, (6) The Local Authorities Pensions and Gratuity Act, 1919, and (7) The Police Act, 1888 are hereby published under the authority of the President and shall be deemed to be the authoritative text thereof in Punjabi under clause (a) of section 2 of the Authoritative Texts (Central Laws) Act, 1973 (50 of 1973).

ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆ ਮੰਤੁਲਾ

(ਵਿਧਾਨ ਵਿਭਾਗ)

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਐਤਵਾਰ, 11 ਜੁਲਾਈ, 1993/20 ਹਾੜ, 1915 (ਸ਼)

(1) ਇਨਡੀਸੈਟ ਰੀਪ੍ਰਿਜ਼ੈਨਟੇਸ਼ਨ ਆਫ ਵਿਮੈਨ (ਪ੍ਰੋਹਿਬਿਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1986, (2) ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਐਕਟ 1893, (3) ਮੈਡਿਸਿਨਲ ਏਣਡ ਟਾਥਲਟ ਪ੍ਰੈਪਰੇਸ਼ਨਜ਼ (ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਾਯੂਟੀਜ਼) ਐਕਟ 1955, (4) ਲੀਗਲ ਰੀਪ੍ਰਿਜ਼ੈਨਟੇਟਿਵਜ਼ ਸੂਟਸ ਐਕਟ, 1855, (5) ਯੂਜੂਰਿਯਸ ਲੋਨਜ਼ ਐਕਟ, 1918, (6) ਲੋਕਲ ਆਧਾਰਿਟੀਜ਼ ਪੈਨਨਜ਼ ਐਣਡ ਗ੍ਰੈਚੂਈਟੀ ਐਕਟ, 1919, (7) ਪੁਲਿਸ ਐਕਟ, 1888 ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਰਾਫ਼ਟਰਪਤਿ ਦੀ ਸੱਤਾ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੱਤਾਯੁਕਤ ਪਾਠ (ਕੇਨਦ੍ਰੀਯ ਕਾਨੂੰਨ) ਐਕਟ, 1973, (1973 ਦਾ 50) ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਖਣਡ (੮) ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾਯੁਕਤ ਪਾਠ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਸਤਰੀ ਅਸਿਸਟ ਰੂਪਣ (ਮਨਾਹੀ) ਐਕਟ, 1986

(1986 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰ: 60)

[20 ਨਵੰਬਰ, 1992 ਭੱਕ ਸੋਧੇ ਅਨੁਸਾਰ]

[23-12-1986]

ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਂ, ਲਿਖਤਾਂ, ਰੰਗ-ਚਿਤਰਾਂ, ਸਕਲਾਂ ਵਿੱਚ
ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਅਸਿਸਟ ਰੂਪਣ
ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੁਤੱਲਕ ਜਾਂ
ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸੰਗਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਐਕਟ ।

ਭਾਰਤ ਗਣਰਾਜ ਦੇ ਸੌਂਤੀਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ-ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਐਕਟ ਬਣੇ :—

ਸੰਖੇਪ ਨਾਂ, ਵਿਸਤਾਰ
ਅਤੇ ਅੰਤੇਤਾ

1. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਇਸਤਰੀ ਅਸਿਸਟ ਰੂਪਣ (ਮਨਾਹੀ) ਐਕਟ, 1986 ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ ।

(2) ਇਸ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ, ਜੰਮ੍ਹ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਦੇ ਸਿਵਾਏ, ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਹੈ ।

(3) ਇਹ ਉਸ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਨਾਫਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ
ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਯਤ ਕਰੇ ।

2. ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਹੋਰਵੇਂ ਨ ਲੋੜੇ, —

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ।

(ਇ) “ਇਸਤਿਹਾਰ” ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ, ਗਾਜ਼ਡੀਪੱਤਰ, ਲੇਬਲ, ਰੈਪਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼
ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰੈਸ਼ਨੀ, ਧੂਨੀ, ਧੂਆਂ ਜਾਂ ਗੈਸ ਦੇ ਸਾਧਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਨ ਰੂਪਣ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ;

(ਅ) “ਵੰਡ” ਵਿੱਚ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਭਾਵੇਂ ਮੁਫਤ ਜਾਂ ਹੋਰਵੇਂ, ਵੰਡ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ;

(ਇ) “ਇਸਤਰੀ ਅਸਿਸਟ ਰੂਪਣ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਲ, ਉਸਦੇ ਰੂਪ ਜਾਂ
ਸਰੀਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਕਿਸੇ ਅੰਗ ਦਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਿਤਰਣ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਦਾ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਸਿਸਟ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਨਿੰਦਾਕਾਰਕ
ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕ ਸਦਾਚਾਰ ਜਾਂ ਸਦਾਚਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਭਚਾਰੀ ਜਾਂ ਭਰਿਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੀ
ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ;(ਸ) “ਲੇਬਲ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਲਿਖਤੀ, ਚਿੰਨਤ, ਮੁਹਰ ਲਗਾ, ਡਾਕਿਆ ਜਾਂ
ਚਿਤਰਤ ਵਿਸ਼ਾ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਪੈਕੇਜ ਤੇ ਚਿਪਕਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸਤੇ ਵਿਖਾਇਆ
ਗਿਆ ਹੋਵੇ;

(ਹ) “ਪੈਕੇਜ” ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਕਸਾ, ਕਾਰਟਨ, ਟੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪਾਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ;

(ਕ) “ਮੁਕੱਰਰ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਰਰ।

3. ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਇਸਤਿਹਾਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀ ਅਸਿਸਟ
ਰੂਪਣ ਦਰਜ ਹੈ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਵਾਏਗਾ, ਨ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ
ਵਿਵਸਥਾ, ਕਰੇਗਾ ਨ ਉਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਵੇਗਾ ।ਇਸਤਰੀ ਅਸਿਸਟ
ਰੂਪਣ ਵਾਲੇ
ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਦੀ
ਮਨਾਹੀ ।

ਇਸਤਰੀ ਅਸ਼ਿਸ਼ਟ
ਰੂਪਣ ਵਾਲੀਆਂ
ਕਿਤਾਬਾਂ, ਪੈਂਫਲਟ
ਆਦਿ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ
ਜਾਂ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ
ਭੇਜਣ ਤੇ ਮਨਾਹੀ।

4. ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਕਿਤਾਬ, ਪੈਂਫਲਟ, ਕਾਗਜ਼, ਸਲਾਈਡ, ਫਿਲਮ, ਲਿਖਤ, ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ, ਰੰਗ ਚਿਤਰ, ਫੋਟੋਗਰਾਫ, ਰੂਪਣ ਜਾਂ ਸ਼ਕਲ ਦੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀ ਅਸ਼ਿਸ਼ਟ ਰੂਪਣ ਦਰਜ ਹੈ, ਉਤਪਾਦਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਨ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਵਾਏਗਾ, ਨ ਵੇਚੇਗਾ, ਨ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਦੇਵੇਗਾ, ਨ ਵੰਡੇਗਾ, ਨ ਪਰਿਚਾਲਤ ਕਰੇਗਾ, ਨ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇਗਾ :

ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ —

(ੳ) ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਤਾਬ, ਪੈਫਲੇਟ, ਕਾਗਜ਼, ਸਲਾਈਡ, ਫਿਲਮ, ਲਿਖਤ, ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ
ਰੰਗ-ਚਿੱਤਰ, ਫੋਟੋਗਰਾਫ, ਰੂਪਣ ਜਾਂ ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ —

(i) ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਨਿਆਂ-ਉਚਿਤ ਹੋਣਾ ਇਸ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸਾਬਤ
ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਿਤਾਬ, ਪੈਫਲੇਟ, ਕਾਗਜ਼, ਸਲਾਈਡ, ਫਿਲਮ, ਲਿਖਤ
ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ, ਰੰਗ-ਚਿੱਤਰ, ਫੋਟੋਗਰਾਫ, ਰੂਪਣ ਜਾਂ ਸ਼ਕਲ, ਵਿਗਿਆਨ, ਸਾਹਿਤ
ਕਲਾ ਜਾਂ ਵਿਦਿਆ, ਜਾਂ ਆਮ ਵਾਸਤੇ ਦੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ : ਜਾਂ

(ii) ਜੋ ਸਦਭਾਵ ਪੂਰਬਕ ਧਾਰਮਕ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਰਖੀ ਜਾਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

(ਅ) ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪਣ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ, —

(i) ਪ੍ਰਚੀਨ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਤਨੀ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਬਚੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਐਕਟ, 1958 ਦੇ
ਅਰਥ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਚੀਨ ਯਾਦਗਾਰ ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ; ਜਾਂ

(ii) ਕਿਸੇ ਮੰਦਰ ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਣ
ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਕ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਰਖੀ ਜਾਂ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਗੱਡੀ
ਤੇ,

ਘੜਿਆ, ਉਕਰਿਆ, ਰੰਗ-ਚਿੱਤਰਤ ਜਾਂ ਹੋਰਵੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ।

(ੳ) ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸਿਨਮਾ ਐਕਟ, 1952 ਦੇ
ਭਾਗ II ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ :—

ਪ੍ਰੇਸ ਅਤੇ ਤਲਾਸੀ
ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ।

5. (1) ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਥੇ ਜੋ ਮੁੱਕੜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਗਾਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਖਤਿਆਰਤ
ਕੋਈ ਗਜ਼ਟਡ ਅਫਸਰਾਂ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅੰਦਰ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਖਤਿਆਰਤ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ —

(ੳ) ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ
ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ
ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਝ, ਸਭ ਵਾਜ਼ਬ ਸਮਿਆਂ ਤੇ, ਪ੍ਰੇਸ
ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਲਾਸੀ ਲੈ ਸਕੇਗਾ ;

(ਅ) ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਕਿਤਾਬ, ਪੈਫਲੇਟ, ਕਾਗਜ਼, ਸਲਾਈਡ
ਫਿਲਮ, ਲਿਖਤ, ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ, ਰੰਗ-ਚਿੱਤਰ, ਫੋਟੋਗਰਾਫ, ਰੂਪਣ ਜਾਂ ਸ਼ਕਲ ਪਕੜ ਸਕੇਗਾ
ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਐਕਟ, ਦੇ
ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ;

(ੳ) ਖੰਡ (ੳ) ਵਿੱਚ ਜਿਕਰ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਰਿਕਾਂਡ, ਰਜਿਸਟਰ,
ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਕਰ ਸਕੇਗਾ, ਅਤੇ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ

ਕਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪਕੜ ਸਕੇਗਾ ;

ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨਿਵਾਸ-ਘਰ ਵਿਚ ਵਰੰਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ :

ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਹੋਰ ਕਿ ਇਸ ਖੰਡ ਅਧੀਨ ਪਕੜਣ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਵਸਤ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਰਜ ਹੈ, ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਵਸਤ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਅੰਤਰਵਸਤਾਂ ਸਹਿਤ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਣ, ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ, ਜੇ ਉਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉਹ ਠਾਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰਵੇਂ ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਵਸਤ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ, ਉਸ ਦੀ ਪੂਰਨਤਾ, ਉਪਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ।

(2) ਜਾਬਤਾ ਫੰਜਦਾਰੀ ਸੰਘਤਾ, 1973 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਜਾਂ ਪਕੜ ਨੂੰ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਉਕਤ ਸੰਘਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 94 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਰੰਟ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਧੀਨ ਲਈ ਗਈ ਕਿਸੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਜਾਂ ਪਕੜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

(3) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਖੰਡ (ਅ) ਜਾਂ ਖੰਡ (ਇ) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਸਤ ਨੂੰ ਪਕੜਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਹ ਉਸਦੀ, ਜਿੱਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਸਭ ਤੋਂ ਨੇਤੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਇਤਲਾਹ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵਸਤ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਬਾਬਤ ਉਸ ਤੋਂ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ ।

6. ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਧਾਰਾ 3 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ, ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਦੋਸ਼-ਸਿੱਧੀ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਕੇਦ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਉਧ ਦੋ ਸਾਲ ਤਕ ਹੋ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ, ਜੋ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇਗਾ, ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਜਾਂ ਉੱਤਰਵਰਤੀ ਦੋਸ਼-ਸਿੱਧੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਕੇਦ ਨਾਲ, ਜਿਸਦੀ ਅਉਧ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਜੋ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇਗੀ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਜੋ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇਗਾ, ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ।

7. (1) ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਥੇ ਹਰਿਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਣ ਲਈ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇਨਚਾਰਜ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀ ਉੱਤਰਦਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲੋਂ ਉਹ ਕੰਪਨੀ, ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸਮੱਝੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਭਾਗੀ ਹੋਣਗੇ :

ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧਤ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗੀ, ਜੇ ਉਹ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਉਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਯੋਗ ਤਨਦਿਹੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਮੈਨੇਜਰ, ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਫਸਰ ਦੀ ਸੰਮੱਤੀ ਜਾਂ ਅਣਡਿਠਤਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਕਿਸੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਅਜਿਹਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਮੈਨੇਜਰ, ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਫਸਰ ਵੀ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮਹਿਸ਼ਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਭਾਗੀ ਹੋਵੇਗਾ ।

1974 ਦਾ 2

ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ
ਆਮ ਅਪਰਾਧ ।

ਵਿਆਖਿਆ : — ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਲਈ —

(ੴ) "ਕੰਧਨੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਨਿਗਮ ਬੈਂਡੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਦ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰ ਸਭਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਅਤੇ

(ਅ) "ਡਾਇਰੈਕਟਰ" ਦਾ, ਕਿਸੇ ਫਰਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਉਸ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭਾਈਵਾਲ ।

ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਪੁਲਿਸ
ਦੁਆਰਾ ਹੱਥ ਪਾਉਣ
ਯੋਗ ਅਤੇ ਜਮਾਨਤ-
ਯੋਗ ਹੋਣਾ ।

8. (1) ਜਾਬਤਾ ਫੇਜਦਾਰੀ ਸੰਘਤਾ, 1973 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ, ਇਸ 1974 ਦਾ 2 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਜਮਾਨਤਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹੱਥ-ਪਾਉਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਨੇਕ-ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ
ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ
ਬਚਾਉ ।

9. ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨੇਕ-ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਿਤਵਤ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਫਸਰ ਵਿਰੁੱਧ, ਕੋਈ ਦਾਵਾ, ਪ੍ਰਸੰਸਕਿਊਸ਼ਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ।

ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ
ਸ਼ਕਤੀ ।

10. (1) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕੇਗੀ ।

(2) ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਿਆਪਕਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਹੇਠ-ਲਿਖੇ ਸਭ ਵਿਸ਼ਿਆ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰ ਸਕਣਗੇ, ਅਰਥਾਤ:-

(ੴ) ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸਤਿਹਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਧਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਕੜ-ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸਦੀ ਸੰਡਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇਸਤਿਹਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਸਤ ਪਕੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ;

(ਅ) ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਾ ਜੋ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ।

(3) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹਰਿਕ ਨਿਯਮ, ਉਸਦੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ, ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਦਨ ਅੱਗੇ, ਜਦ ਉਹ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮੁੱਦਤ ਲਈ ਰਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਇਕ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਕ੍ਰਮਵਰਤੀ ਇਜਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਹੋ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਇਜਲਾਸ ਜਾਂ ਕ੍ਰਮਵਰਤੀ ਇਜਲਾਸਾਂ ਤੋਂ ਤੁਰਤ ਮਗਰੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇਜਲਾਸ ਦੇ ਗੁਜਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨ ਉਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੂਪਭੇਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮ ਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਯਮ ਉਸ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਭੇਦ ਕੀਤੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ, ਜਿਹੇ ਕਿ ਸੂਰਤ ਹੋਵੇ, ਉਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ; ਅੰਪਰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਰੂਪਭੇਦ ਬਾਤਲਕਾਰਣ ਦਾ ਉਸ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ।